

Szerkesztőség
Arad, Acsev-palota.

Kiadóhivatal

Bulv. Regele Ferdinand 4/22
(József főherceg-ut.)

(Aradi Nyomda Vállalat.)

Sürgönycím: Közlöny, Arad

Telefonszám:

Szerkesztőség és kiadóhivatal
151.

ARADI KÖZLÖNY

POLITIKAI ÉS KÖZGAZDASÁGI NAPILAP.

* Főszerkesztő: STAUBER JÓZSEF. *

ELOFIZETES

HELYBEN ÉS VIDÉKEN

Hétes évre ...	730 Lej
Fél évre ...	360 Lej
Negyed évre ...	180 Lej
Havonta ...	60 Lej

Hirdetések díjazása szerint.

Megjelenik naponta reggel.

Egyes szám ára 4 lej, vasárnap
5 lej. Bucarestben 50 banival
több

Uj irányt mutat

Anglia az ámuló Európának. A most lefolyt választások eredménye, a konzervatívok óriási többsége világos tükrö a nagy angol világbirodalom újjáébredésének. Anglia, az alkotmányos életnek ez a klasszikus országa, ahol a polgár szó nem hangzatos frázis, hanem féltékenyen megvédett komoly és reális valóság és amely a biztos alapokon nyugvó polgári társadalom mintáország, megmutatta, hogy véget akar vetni egyszer s mindenkorra a kalandok politikájának. Ez a mostani választás a polgárság komoly győzelme és impozáns öntudatra ébredése.

Amikor Macdonald átvette kormányát, nem rendelkezett abszolút többséggel, csak viszonylagos többségre számíthatott, de az angol parlamentárizmus évszázados törvényei értelmében neki kellett az éle kerülni. A konzervatív és liberális párt már akkor óvta Angliát a munkáspárt tulsulyrajutásától és megkezdte a parlamenti harcot ellene. Kétségtelen, hogy Macdonald rövid uralmának voltak értékes emlékei is, így a londoni konferencia, a magyar kölcsön körüli nagy szolgálatok, a nagy pacifikálás, azonban a kimondottan polgári Anglia azt már nem nézhette el neki, hogy Moszkva felé tekint. Az évszázados tekintély lerombolását, a polgári öntudat semmibe vevését és főként a hagyományok és a szent alkotmány negligálását féltette. Félt a Moszkva felől jövő „új áramlat” és ezért nemie kellett Macdonaldnak és munkáskormányának. Angliában nem egy politikai párt bukott és egy másik politikai párt győzött, ott most az esztendők óta semmibe vett és megfélemlített polgári társadalom új reneszánszáról van szó. Az angol konzervatívok győzelme nem ügyes politikuskok jólsikerült mesterkedése, hanem a néphangulat igazi és reális visszatükrözése.

Baldwin a konzervatív angol politikus szerepe csak arra szorítkozott, hogy megszervezze a hatalmas tömegű, de megfélemlített polgári tábor. És ez sikerült is neki, mert olyan nagy többséget kapott, amire száz év óta nem volt példa az angol történelemben. Európa most tanulni és okulni fog az angol választásból. Megtanulja majd, hogy csak a nyugodt és békés fejlődés vihet előre egy országot és okulni fog a multak szomorú tapasztalatain, hogy nem szabad engednie pillanatra sem megatázni, vagy megfélemlíteni a közel kétezer éves polgári társadalom hegemoniáját.

Csalás történt Matteotti holttestével.

Nem a meggyilkolt szocialistavezér teteme volt a megtalált hulla. — Mussolini állása megrendült.

(Róma, október 31.) A Matteotti-ügy hullámai még mindig nem csendesedtek le, sőt most egész Olaszország lakosságát várattat, szenzációs fordulat tartja izgalomban. Az utóbbi napokban ugyanis nyilvánosságra jutott, hogy a két hónappal ezelőtt felfedezett holttest nem Matteotti holtteste, hanem csak Matteotti fejét

illesztették hozzá egy idegen hulla-hoz. Hír szerint az eljárás a kormány tudtával történt és a nyilvánosság előtt az igazságot eltitkolták.

Megbízható helyről jött jelentések szerint a Matteotti-ügynek eme megdöbbentő fordulata következtében Mussolini miniszterelnök helyzete megrendült.

Döntő győzelmet arattak a konzervatívok Angliában.

Megszerezték maguknak az angol parlament kétharmad többségét. — A liberálisok meglepetésszerű veresége. — Az angol választások végleges eredménye

(London, október 31.) Az angol választások ma befejeződtek és mindenütt kiírdették a választások eredményeit. A választások a konzervatívpart várokozásán teljes győzelmével véződtek. A meglepetésszerű eredményeket a munkáspárt egyik legjelentékenyebb vezére, Thomas gyarmatügyi miniszter azzal kommentálta, hogy Zinovjev orosz népbiztos levele az utolsó pillanatba került a közvélemény elé és el is döntötte a választások sorsát. A levélnek olyan óriási hatása volt, hogy még az ipari központokban is, ahol a munkásság óriási tömegekben vonult a választási urnákhoz: Liverpoolban, Birminghamban és Sheffildben is a konzervatívok győztek. A polgári pártok szövetekezése, a munkáspárti vezér véleménye szerint, legyőzték a munkáspártot. A választások már ma jelentkezett feltünő következménye, hogy az indiai papirokat a tözden erősen emelkedtek és Baldwin, Nagy-Britannia legközelebbi miniszterelnöke kijelentette, hogy Indiában rendet terem.

A konzervatívok döntő győzelme.

Hatszáztizenöt képviselője van az alsóháznak és az új választások eredményeképpen a következőképpen oszlanak meg a mandátumok:

415 konzervatív,
152 munkáspárti,
44 liberális,
4 független.

Összesen 615 képviselő.

A konzervatívok tehát abszolút többséghez jutottak. Majdnem minden nőjelölt megbukott egy munkáspárti és 3 konzervatívparti kivételével. Macdonald miniszterelnököt 2000 szótöbbséggel választották meg. A munkáskormány tagjai közül különben csak a kormány női tagja, Bonfield Margit

valamint Hodges buktak ki, a többiek mind mandátumhoz jutottak.

A tönkrevert liberális párt.

Az angol lapok hasábjainak nagy részét a választások eredményének szentelik. A Daily Chronicle különkiadásban értesítette a közvéleményt a választás eseményeiről és abban azt írja, hogy a konzervatívok legázolták a munkáspártot és a liberálisokat. A Daily News „Elmult a vörös veszedelem” címet adta mai vezércikkének és azt fejt ki, hogy Macdonald Csicserinél kötött paktum teljes kudarcot vallott Anglia polgárságának józansága következtében. A konzervatívok valóssággal örömmámorban usznak. Erdekes, hogy a választásokon 14 kommunista lépett fel, akik közül azonban csak egyetlenegyet választottak meg. A megválasztott kommunista, a hindu Saklatvala, akit egy liberális jelölttel szemben juttattak mandátumhoz. A pártok mandátumainak számaránya már ismeretes, azonban ennél sokkal érdekesebb, hogy egyes pártokat milyen súlyos veszteségek érték. A konzervatívok 169 mandátumot nyertek és ezzel szemben mindössze hatot veszítettek. A munkáspártiak csak huszonegyet nyertek, ellenben 57 mandátumot veszítettek. A legsúlyosabb a liberális párt veresége, amely kilenc nyereséggel szemben 120 mandátumát veszítette el és a párt képviselőinek száma a legjelentéktelenebbre zsugorodott össze.

Az angol polgárok diadala.

A választások eredménye a pártok körében különböző véleményeket váltott ki. Ramsay Macdonald nem kedvetlenítette el, sőt a munkáspárti vezér kijelentette, hogy a munkáspárt annyi szavazatot szedett össze, amennyiről

egy év előtt még álmodni sem mert. Hangsúlyozza, hogy a büszke lehet a választási eredményekre Baldwin konzervatív párti vezér a választókhoz intézett táviratában azt hangoztatja, hogy a választások igazolják az angol polgári közönség önértéke és józanságába vetett nagy bizalmat. A lapok többsége szerint a munkáspárt vereségének első sorban az orosz kérdés az oka, másodsorban pedig az a megvalósítatlan ígéret, amelyet a munkanélküliek olcsóbb élelmezésére tettek. A liberális lapok azonban pártjuk megsemmisítő veresége dacára biznak a liberálisizmus fel-támadásában.

Macdonald lemond.

Macdonald munkáspárti kormánya ma minisztertanácsot tart és ezen foglal állást a választások eredményével szemben. Politikai körökben olyan hírek terjedtek el, hogy Macdonald már a napokban lemond, hogy Baldwin, Anglia új miniszterelnöke a november közepére összeülő alsóház megnyitására előkészíttesse a trónbeszédet. Ezzel szemben egyes minisztereknek az az álláspontjuk, hogy a munkáskormányának az alsóházban kell megbuknia az első ülésen előterjesztendő trónbeszéd leszavaztatásával. Ezt a trónbeszédet a munkásmiszterek véleménye szerint még Macdonaldnak kell előkészíteni.

A jövő kormánya.

A szinte hihetetlenül nagy konzervatív győzelem után azonnal megindult a jövő konzervatív-kormányának összeállítása. Az eddigi hírek szerint Baldwin lesz a miniszterelnök, Chamberlain a külügyminiszter, Churchill a gyarmatügyi, Derby a hadügyi és Horns a pénzügyminiszter. A jelenlegihez hasonló Konzervatív győzelem kilencvenkét év óta nem fordult elő, amelynek következtében ezután a konzervatívok abszolút uralma következnek.

Meringott Herriot is.

Az angol választások eredménye a világpolitikára óriási befolyással lesz. Hírek szerint Macdonald miniszterelnök már holnap be akarja nyújtani lemondását és akkor természetesen azonnal a konzervatívok veszik át a kormányzást. A Times szerint a parlamenti köröknek az a felfogásuk, hogy Herriot miniszterelnök francia kormányának helyzetét is erősen meg ingatta Macdonald távozása, mert Herriot főképp az angol munkáskormány politikájára támaszkodott.

Aki Vilmos császárt a halálba küldte.

A német hadsereg összeomlásának tizenötödik évfordulója. — Gomulín a büszke porosz junker.

(Porosz-Szilvézia, okt. 31.) Németország órkonzervatív körében sokat beszélnek mostanában egy öreg pomerániai földbirtokos, a 76 éves Siegfried von Gomulín zu Treuenfeldt haláláról. A lapok és a tömegek elsiklottak a halálhír fölött. Hogyne, hiszen ez a név nem szerepelt a köztudatban, nem ismeretes a német politika harcaiból, nem fordul elő a tudományos vagy gazdasági élet jelesei között. De egy bizonyos szűk kör jól ismerte őt: a porosz junkerek köre. Mert Gomulín junker volt, mi több: gögös, büszke porosz főúr, akiben minden inkarnálódott, aki Németországot — unszimpatikus — tette. Előtte Németország világhatalma és magysága lehegett, de ezt a Németországot csak mint autokratát császárságot tudta elképzelni. Minden más gyűlöletes volt előtte. Még a politika is, — a melytől épp azért tartózkodott. Egyetlenegyszer akart csak szerepelni, beavatkozni a világ sorába és ez egy kísérlete miatt megérdemli, hogy megálljunk sírjánál egy percre.

A nagy összeomlás előtt volt ez. A végzetes október utolsó napjaiban. A frontokon már tanhatatlan volt a helyzet. A tartalékok megtagadták az engedelmséget. Foch csapatai bekerítéssel fenyegették a német hadsereget. Az egész német hadsereget. Ludendorff megbukott. És az aniant nem akart tárgyalni. Bent az országban pedig furcsa földalatti dübörgéssel közeledett a forradalom. Az embereket halálos láz győrtte. A politikusok tanácstalanok

voltak. — És mindezt kísérletes fényben világította meg a kieli matrózlázadás lángja. A tömegek ajkáról pedig egyre süröbben hangzott föl a kiáltás, hogy minden bajnak, minden szenvedésnek vélt okozója:

a császár, mondjon le.

Ekkor, az izgalmak tetőpontján két agastyán jelentkezett a potsdami új palotában audienciára. Két romantikus porosz főúr. Michaelis volt kancellár és Gomulín báró. Először Augusta Viktoria császárnőhöz mentek. Tizenkét pomerániai főnemes küldte őket. Tizenkét főúr, hatvan évnél egy se fiatalabb. De mind kész arra, hogy urát és császárat a halálba kísérje.

Mert a császárnak, II. Vilmosnak meg kell hainia.

Veszélyben van az ország, veszélyben a dinasztia. Évszázadok rendje, — egy nagy nép boldogsága készül összeomlani. És akkor azoknak, akik ennek az évszázados társadalmi rendnek minden fényét, hatalmát, dicsőségét és előnyét élvezték, akik százszázakat küldtek meghalni a „házáért és a császáráért”, — azoknak nincs joguk túlélni a katasztrófát. A császárnak sincs. A nép mindent feláldozott érte, hozzon most ő is áldozatot a millióért. — Mutassa meg, hogy a dinasztikus eszme, a hősköltevények tanítása és a, hazaszeretet követelése nemcsak frázis volt nála.

— Álljon a császár csapatai élére és keresse a harctéren a

halált — mondotta Michaelis — mi köréje sereglünk és együtt halunk vele...

A császár-asszony egyszerű nő volt. Politika nem érdekelte. az urát meg szerette. De megértette, hogy itt nagyobb dologról van szó, mint az egyéni élet. És asszonyi lelkétől nem volt idegen a heroizmus: az urakat meghívta ebédre. Ott majd beszélhetik magukat a császárral.

Am az uralkodót nem érdekelte a téma. A főúrak többször is szóba hozták. Hogy a dinasztia csak nagy elhatározások menthetik meg, hogy a lemondás kedves, — a lemondás megfutamodásnak látszanék. Hogy Kunersdorff után Nagy Frigyes is a halált keresie. És hogy a hősi halott előtt az ellenség tisztelettel hajtana meg zászlaját. Am a császár mindig utját vágta a komoly szónak. Majd ebéd után... hisz máskor is úgy szokta.

Vilmos azonban nem látta szűk ségét, hogy vendégével tovább beszélgesse. Ebéd után felkelt, elbúcsúzott tőlük és — elutazott a főhadiszállásra.

Michaelisék dolgvégzetlen tértek vissza. Gomulínban, — von Gomulín zu Treuenfeldben, pedig egy világ omlott össze. A német nagyság, a német eszmebe vetett hit ingott meg benne. Ha már a császár, ... a császár sem tudja mi a kötelessége... Dölyfös, büszke lelke megtört és hazament meghalni. Elvonult, élő halotként élt még néhány évig, míg most végre megtért őseihez, jelenteni nekik, hogy Nagy-Németország szájában, a veszély órájában ők voltak az utolsók, akik tudták, hogy mivel tartoznak nemzetüknek.

Elitelték

a váradi esperes rágalmozóját
Ötezer lej pénzbüntetést kapott a sajtényi tanító.

(Saját tudósítónktól.) Maior György volt sajtényi, jelenlegi nagyváradi görög katolikus esperes Micu Demeter sajtényi iskolagazdát ellen sajtó útján elkövetett rágalmozásért indított bűnpereben, amelyet az aradi törvényszék tegnap egész napon tárgyal, pénteken délelőtt 11 órakor hirdette ki Kovács József táblabíró a bíróság ítéletét. Mint jelentették, Micu az azóta megszűnt Glasul Satelor című román napilap 1922. évfolyam két novemberi számában súlyosan rágalmozó cikket írt Maior sajtényi esperes ellen. A lelkész bűnvádi feljelentést tett Micu ellen, maga ellen pedig a szentszéktől fegyelmi eljárás lefolytatását kérte. A fegyelmi bizottság a legteljesebb rehabilitációt szavazta meg Maior esperesnek. A tegnapi tárgyaláson, mivel a vádlott bizonyítási eljárást kért, a vádlott bizonyítására, harminc tanút hallgatott ki a bíróság. A tanuvallomások nem igazolták Micu vádaskodását.

A bíróság, amely ma délelőttre halasztotta az ítélet kihirdetését, a feljelentő Maior esperes és ügyvédje dr. Miclosi Emil érveléseinek helyét adott. Mivel a felperesek nem kívánták, hogy a rágalmozót megbüntessék, csak a bűnösség megállapítását kérték, a bíróság sajtó útján elkövetett rágalmozásért Micu Demetert 5000 lej pénzbírságra, 1000 lej mellékbüntetésre, helyreigazító nyilatkozatok közzétételére és az összes költségek megfizetésére ítélte. A

TARCA

Románia feministái.

Feminista kisanantkongresszus
Belgrádban.

Írta: Dr. Oabos Jenő.

Jugoszlávia fővárosa érdekes társaságot lát e napokban vendégszolgálni. A kisanant-államok nőegyesületeinek kiküldöttjei jöttek össze, hogy közös munkaprogramot dolgozzanak ki a Washingtonban tartandó nemzetközi nőkongresszusra. Fontos kérdések várnak ott megvitatásra: a nők politikai jogai, a férjes asszonyok magánjogainak rendezése, a törvénytelen gyermekek helyzete, stb.

A feminista kisanant két évvel ezelőtt alakult Rómában, akkor, midőn a világ minden tájáról összegyűlt nőegyesületi kiküldöttek a nők politikai jogainak elnyeréséért ott kongresszust tartottak. Megalakulásakor a román nőmozgalom egyik ismert vezéralakját, Alexandrina Gr. Cantacuzino asszonyt választotta meg elnökéül és fíradhatatlan, buzgó működését azzal honorálta, hogy a múlt évben Bucarestben tartott kongresszus újból őt ültette a nagy megtiszteltetést jelentő elnöki székbe. A most folyó belgrádi tanácskozást ugyancsak ő ve-

zeti, mellette a román delegáció többi tagjai: Calypso Botez, Roth-Cobilovic asszonyok, Odobescu, Cerchez és Sucu kisasszonyok tevékenykednek.

A romániai feminista mozgalom nem újkeletű. Megindítója Cornelia Stefan Emilian asszony, aki már 1867-ben megalakította a román nők egyesületét és rendeltetésül a nők gazdasági függetlenségének kivívását tűzte ki. „Minden nő tanuljon meg egy mesterséget, hogy eltarthassa önmagát és ne szoruljon a férfiak támogatására”, hirdeti ő és szavai ma is nagyon megszívlelendők. Később megszervezte a nők ligáját azzal a céllal, hogy a nők magánjogainak kedvezőbbé tételéért és politikai jogainak elnyeréséért küzdjön.

A romániai feminista mozgalom hatalmas támaszt nyert „A román nők polgári és politikai felszabadításáért küzdő egyesület” és a „Román nők nemzeti tanácsa”-ban, melyek a legbátrabb és legállhatatosabb harcot folytatják a nők politikai jogainak megszervezéséért. A nemzeti tanács elnöke Calypso Botez asszony. Nevét külföldön is a legismertebb feministák között emlegetik. Az új alkotmány javaslatának parlamenti tárgyalása idején hatalmas propagandát fejtett ki a nőknek politikai jogokkal való felruházása érdekében. A nemzeti tanács alelnöke Alexandrina Gr. Cantacuzino asszony, a

feminista kisanant elnöke. A nők jogainak rettenthetetlen harcosa, erélye, nagy intelligenciája és kiváló szónoki képessége egyenesen predesztinálják a vezéri szerepre. A romániai feminista mozgalomnak ma ő a lelke.

A politikai jogok elnyeréséért folytatott küzdelemben jelentékeny szerepet tölt be Eugenia Janculescu-Reuss asszony, az első romániai feminista újság megalapítója. „A nők jogai” című lapjában és előadásorozatokon a meggyőző érvek egész tárházának felsorakoztatásával igyekszik a mozgalmat sikerre vinni. A nők egyenjogúságának kivívása szempontjából megemlítésre méltó eredményt mutathat fel Ella Negruzzi, ki az új ügyvédi törvény parlamenti tárgyalásakor erős harcot indított a nőknek az ügyvédi kamarákba való felvétele érdekében. Fáradozása meghozta gyümölcsét: nők is folytathatnak ügyvédi gyakorlatot és Ella Negruzzi volt az a szerencsés nő, ki Romániában először szerepelhetett ügyvédként.

A romániai feminista mozgalom a politikai jogok megszerzése tekintetében egyelőre nem vezetett sikerre. Az új alkotmány erre nézve azt a rendelkezést tartalmazza, hogy „külön, kétharmad többséggel megszavazott törvények fogják megállapítani azokat a feltételeket, amelyek mellett a nők politikai jogok gyakorlásával rendelkezhetnek.” A politikai jo-

gokat tehát csak egy újabb törvény adhatja meg a nőknek, de ezakis akkor ha a törvényhozó testület tagjainak kétharmada ahhoz hozzájárul.

Románia feministái nagyon elégedettek, hogy a politikai jogok gyakorlásából ki vannak rekesztve. Küzdenek, fáradnak továbbra is, nincs megállás egy pillanatra sem, nagyban bizakodnak abban, hogy a nyugati nagy demokratikus átalakulások az ő mozgalmukra is kedvező hatással lesznek és remélik, hogy a közeljövő meghozza számukra a győzelmet.

Feministáink azonban nagy hibát követnek el akkor, midőn a csatolt területek nőegyesületeit teljesen számításán kívül hagyják. Tudunkkal a belgrádi konferencián egyetlen delegátus sem szerepel a csatolt területek részéről. E területek nőegyesületei pedig jelentékeny anyagi és erkölcsi erőt képviselnek; a mozgalom ezeknek bevonásával gyorsabb sikerrel bíztathatna. Az ország összes nőegyesületeinek együttesen kell fellépniük, az eredmény nem fog elmaradni, mert törvényhozóinknak is be kell látniuk, hogy eivégre Kr. u. 1924-ben még sem lehet egy nézetet vallani az idős Catoval, ki Kr. e. 195-ben arról panaszkodik, hogy a nők „szabadságot, mitöbb szabadságot kívánnak minden tekintetben és ha egyszer hozzánk hasonlókká fognak válni, hát csakhamar föliből fognak kerekedni.”

e,

le:
de

sa
m
fr
n
k
pe

18

ne
bu
rott
tany

cau
ya

LUZV RUL

nagyvásárház

ARAD,

Str. Metianu (Forray-u.) 1.

Csak a nagyvásár tartama alatt!!

5000 méter barchet és flanell beszerzési áron 80 cm. sz. minden színben Lej 54.—
 5000 méter tennis flanell beszerzési áron 70 cm. széles . . . Lej 36.—
 15000 méter színes creton és kék festő Lej 43.—
 5000 méter cérna-zefir minden színben Lej 42.—

Óriási választék

férfi és női szövetekben

vászon, chiffon, voál, creton, csipkefüggöny
 garnitúrák és butor kelmékben,
 harisnyákban és keztyükben.

Rudolf Mosse 7014

Csak szombat, vasárnap és hétfőn!! Csak 3 napig!!

Szabadon engedték a gyilkos diák apját.

Törvény az izgató egyetemi tanárok ellen.

(Bucuresti, október 31.) A jassyi törvényszék hatályon kívül helyezte az idősebb Zelea Codreanu letartóztatásáról szóló végzést. A határozat ellen a főügyész fellebbezést jelentett be a vádtanácsához.

A Monitorul Oficial mai száma közli az izgató egyetemi tanárok elleni fegyelmi eljárásról szóló tör-

vényt, amelyet a parlament még a múlt ülészákon megszavazott. Noha a törvény kihirdetése akkor az egyetemi tanárok kérelmére elmaradt, mivel azok az autonomia megsértését látták abban, a kormány most mégis életbe lépteti, mert minden eszközzel meg akarja akadályozni az egyetemeken folyó féktelen izgatást.

Eles Arminné meghalt.

Vasárnap délelőtt lesz a temetése.

(Saját tudósítónktól.) Köztisztviselőként álló és lelkiében is gazdag jóságos aradi matróna hunyta le ma örökre szemeit. Meghalt özvegy Eles Arminné, az emberszeretet nemesszívű apostola, akinek a neve az utóbbi évtizedekben szinte összeforrt a jótékonyossággal és aki igaz megbecsülést és tiszteletet szerzett magának. Özvegy Eles Arminné ritka szép kort ért el. 1841-ben született és tegnap éjjel bekövetkezett haláláig, tehát nyolcvanhárom éves koráig, ugyszólván az utolsó pillanatig megőrizte legteljesebb szellemi frissességét.

Az elhunyt jellegzetes és markáns alakja volt Arad városának. A kivételes energiájú asszony egy-

ferje életében, mint férje halála után is tevékeny részt vett a hatalmas Eles-cég életében és hogy a cég oly nagyra fejlődhetett, abban neki is tevékeny része volt. Magas kora dacára, már korán reggel az üzletben volt és az óriási gépezet legkisebb számtétele sem volt ismeretlen előtte. Évtizedekig alelnöke volt az aradi Izraelita Jótékony Nőegyletnek, majd évekkel ezelőtt báró Neuman Dánielné halála után ő került az elnöki székbe, majd diszelnöknek választották és egészen a múlt évig tartotta diszes, de fárasztó tisztségét, ezenkívül ugyszólván minden jótékonyági egyletnek tagja volt, fáradott, küzdött, mindenütt ott volt, ahol szükséges volt, hogy egy könnyet letöröljön.

A jóságos matróna szenvedés nélkül csendesen és szépen hagy-

ta el ezt a világot, hogy egy örök és szebb világba költözzék. Nehány nap előtt orbáncot kapott és betegsége az utóbbi napokban súlyossá vált. Két nap óta lakásán maradt, tegnap éjjel csendesen elaludt és álmából nem is ébredt fel többé. Halála széles körökben kelt nagy részvétet. Az elhunytban dr. Eles Béla és dr. Eles Géza ismert aradi nagyvállalkozók édesanyjukat, özv. dr. Vajda Istvánné és dr. Herz Andor testvérüket gyászolják. Halála gyászba borította az aradi Schreyer, Fodor és Vajda családokat, ezenkívül előkelő és kiterjedt aradi és budapesti rokonságát. Özvegy Eles Arminné vasárnap délelőtt helyezik örök nyugalomra.

A vásár zsebmetszői.

Az aradi rendőrség sikerült fogása.

(Saját tudósítónktól.) Sava Mihály aradi detektív értékes fogással gyarapította ma délután sikereit. A kora délutáni órákban észrevette, hogy Kiss Mihály nótórius vásári zsebtolvaj a főtéren lévő sátrak között bujkál. A detektív figyelmeztette a veszedelmes embert, hogy menjen haza lakására és a vásár ideje alatt ne mutatkozzék. A zsebmetsző látszólag eleget tett a detektív parancsának és eltávozott. Az esti órákban azonban ismét feltűnt Kiss Mihály, amint két társával sátorról-sátorhoz járva, alku- dozott a kirakott árukra. A detektív

követte a gyanús embereket és látta, hogy az egyik közülök egy sátorból különféle tárgyakat dugott kabátja alá. Ezt a műveletet több helyen megismételték és amikor az összelopkodott zsákmánnyal el akartak tűnni, a detektív letartóztatta őket és a rendőrségre kísére, ahol kiderült, hogy mindnyájan veszedelmes zsebmetszők. Kiss Mihálynak a két társa Kiss József és Butár Tódor volt. Megmotozásuk alkalmával megtalálták náluk a lopott holmikat, azonkívül kabátjukban több rejtett zsebet fedeztek fel, amelyekben összesen 1500 lej készpénz és egy zsebkendő R. W. monogrammal és két pénztárca volt. A pénzről és a pénztárcákról nem akartak felvilágosítást adni, a zsebkendőre azt mondták, hogy az uccán találták. A zsebtolvajokat holnap kísérik át az ügyészség fogházába.

**HOGYALL
KÉJ?**

1924. október 31.-én 100 lejért adtak
 Nálunk:

2.88 svájci frankot,
 10.30 francia frankot,
 43.000 belföldi magyar koronát,
 39.200 osztrák koronát.
 Zürichben 2.9250 frankot
 Parisban 10.70 frankot
 Budapesten 43.100 koronát.

HIREK

Mindszente napján...

A derűs, napfényes őszi finom hangulatába komor és bánatos egy szerűséggel sáppad bele sok ezer apró mécses halvány fénye, amelyet a könnyes emlékezés kegyelele ébreszt lángra a temetőben. November havának első napja a halottak emlékeztetője, ezen a napon az élők elmennek az élethől elköltöztek birodalmába, meglatogatják a sírokat és meggyújtják a lángot a kis halmokon. Kegyeletesen szép ünnep ez a nap: az élő kizsákkat magának egy napot a rohanó életből és azt a halottnak, az egykor kedves és drága hozzátartozónak szenteli. És kinek a szívét nem éri ilyenkor a bánat lehellete, kinek nem sajog fel egy táj sebé, valamilyen feledhetetlen halottért. És hányan lesznek olyanok, akik még csak nem is dőzhatnak egy apró gyertyalánggal kedveseik emlékének, mert a kedves ott nyugszik valahol a Karsztokon, a Kárpátokban, Galiciában és Wolhíniában, vagy a távoli orosz és sziberiai pusztában és sírja felett hal kan muzsikál a vad Kurgán.

Mindszente napja a fájdalom és szomorúság ünnepe. Ezen a napon a halál zordon fenségsége előtt hajtunk térdet és fejet, ezen a napon halk ima és fohász száll fel magasba és eljut azokhoz is, akiket szeretünk és akik drágák voltak valamikor nekünk.

Tavasza elkészül a timisoarai színház. Georgievici timisoarai főpolgármester kijelentette munkatársunknak, hogy az új timisoarai színház építése tavasszal befejezést nyer. A színházat úgy építik, hogy abban mozielőadásokat is lehessen tartani. Delutánonként mozielőadás lesz és ennek bevételeiből a színtársulatokat fogják szubvencionálni.

Áthelyezés hamis távirattal. A közlekedésügyi minisztériumból október 29-én távirati rendelkezés érkezett a kerületi üzletvezetőséghez, amely Pop Oktávián kerületi vasutigazgató Jasszba való áthelyezését közölte. A sürgöny 665 számot viselt, aláírója pedig Alexandrescu nevű tisztviselő volt. A távirat kézhezvétele után Pop Oktávián vasutigazgató nyomban érintkezést keresett Bucures-tíval, felhívta a vezérigazgatóságot és felvilágosítást kért. A vasutügyi vezérigazgatóságtól az a meglepetésszerű válasz érkezett, hogy a vezérigazgatóság nem intézkedett Pop vasutigazgató áthelyezéséről, táviratot nem küldtek, sőt a vezérigazgatóság személynévi osztályán még nem érték el a 665-ös számot. Végül közölték, hogy Alexandrescu nevű tisztviselő nincs a vezérigazgatóságnál. A bucures-ti vezérigazgatóság felvilágosítása után az a gyanu merült fel, hogy hamis táviratot menesztettek Aradra. Pop Oktávián vasutigazgató, hogy áthelyezése ügyéről most már biztos információt kapjon, még aznap délután a fővárosba utazott és onnan még nem tért vissza. Vasutas körökben nagy érdeklődéssel várják a titokzatos ügy folytatását.

Razzia Aradon. Az aradi államrendőrség tegnap este nagyszabású razzia-tartott és több gyanús egyént tartóztatott le. Az elfogott emberek ellen megindult az eljárás.

Nagy forgalom az aradi őszi vásáron.

Esztendők óta nem látott tömeg jelent meg a vásáron.

(Saját tudósítónktól.) Ma kezdődött meg Aradon az őszi nagyvásár. Az uccákon a sok felöltő és raglán közé falusi subák vegyülnek, szekerek verik fel a port a kocsutakon és az egész város képe rányomta sajátos bélyegét a vásár. Szép az idő, a hagymányos eső eddig még távollétével tüntet. A vásár külső képéből is megállapítható, hogy az idén szokatlanul élénk az aradi őszi vásár s hatalmas tömegben meglehetősen nagy vásárló kedv nyilvánul meg, úgy, hogy évek óta nem volt ilyen nagy forgalom az aradi őszi vásáron, mint az idén.

Az Ávram Jancu (Szabadságtér) nagy tömeg sétál a különböző árukkal megrakott sátrak között. Fűsikeltető lármája uralja a teret, amelynek egyik sarkában exkluzív előkelőséggel vonulnak félre a textilárú kereskedők, akiknek sátrai előtt több a néző, mint a vevő. A textilesek mellett egy sor amerikai automata van felállítva, amelyeknek titka az, hogy ha az ember egy húszfilléres nagy ságu pénzdarábot dob be, esetleg kettőt kap vissza. A kikiáltók ezuttal sem hiányoznak. A legtöbb vásárló a mézeskalácsosoknak és a játékkereskedőknek van. A komolyabb és drágább árut már inkább csak nézik. A főtér utvonala a csizmakereskedők állanak, a kiknek aránylag elég sok vevőjük van a vidéki földművesek közül. Mellettük a ruha és vászonáru sátrak 50 lejes vászonnal és 800—1400 lejes munkásruhákkal. Elég

sok báránybőr bélésű bekecs fogy el 1200—2000 lejes árban. A Catedralei (Thököly)-térén az élelmiszerpiacon is nagy a forgalom. Burgonya 4—5 lej, bab 15 lej, vaj 80—100 lej, tehénturó 12 lej, juhturó 35 lej kilogrammonként. Rengeteg dió. Reggel még 18 lej volt kilója, délutánra már 16-ért kínálják. A tej 6 lej, tojás 2—2.50 volt. A majorság-piacon a liba 210—220, ruca 80—120, tyúk 80—100, csirke 50—70 lej volt párja. A gabonapiac az árpa 600—620 lej, kukorica 340—360 lej, zab 520—530 lej volt métermázsánként. Az állatvásáron a marha 18—20 lej, a borjú 26—28 lej, a sertés 42—44 lej volt kilogrammonként élősúlyban.

A Reg. Ferdinánd (Boros Benitér) nagy tömeg almával megrakott kocsit áll és az árusok hangosan kiáltják: Szép alma, jó alma és mégis csak 10 lej vékája. Az ember szinte eltéved a sok alma között, míg végre egy dézsával megrakott tisztáshoz érkezik. Hét-száz lej egy nagyvobb dézsa — so-pánkodik mellettünk egy háziasszony... a végén azonban mégis megveszi. Az egyik sátorban hangszereket árulnak, amelyeket ki szabad próbálni. Mindig akad egy-két zeneértő, aki boldogan harmonikázza el kedvenc dalát... aztán megnézi üres zsebeit és tovább megy. De ezek inkább csak a vásár szórakozói, a nagyobbik része a vásáron fel és alá hullámzó tömegnek nemcsak néz, de vásárol is...

Az egyedi gyilkosság fegyelmi ügyei. Sopronból jelentik: Az egyedi gyilkossággal kapcsolatosan felmerült fegyelmi ügyekben Rakovszky Tibor főispáni titkár Csornán lefolytatja a fegyelmit megelőző vizsgálatot. Kihallgatta a tanukat és az összes kihallgatásokról jegyzőkönyvet vett fel. A titkár a mai napon visszatért Sopronba és a jegyzőkönyvet beterjesztette az alispánhoz.

Jön! Prihoda.

A „Cerbul” vadásztársaság tagjai felkéretnek, hogy az 1925. évi vadász-így és fegyvertartási engedély elnyerése végett, a szükséges adatok beszerezhetése céljából, f. évi november hó 1. napján d. u. 6—7 óra között az aradi „Kánya”-féle vendéglőben megjelenni sziveskedjenek. Elnökség.

Vád alá helyezett csödválasztmány című cikkünkre az alábbi sorokat kaptuk, amelyeket itt közlünk: „A Kulka-féle csödvégben leadott közleményük rektifikációjaköpen közlöm, hogy a timisoarai vádtanács a vádiratot október 3-án minden pontjában a csödiratok alapján megcáfolt valótlanosságnak bélyegezte és elutasította, amiben az ügyész is megnyugodott. A határozat azonnal jogerőre emelkedett. Vértés Adolf dr., timisoarai ügyvéd.”

Ne felejtse el! Alois Friedmann urisabadsága Arad, str. M. Corvin (Hunyadi-u.) 6 sz. alatt van.

Ebéd és vacsora előtt térjen be Palkovics-hoz egy pohár timisoarai Record Speciala sörrel inni.

Ujabb német elektromos csoda, a berlini A. E. G. villamos fali órája, melynek minden eddigi elektromos órával szemben az az óriási előnye, hogy napi áramfogyasztása a minimális, évenként legföljebb 100 lej. Áramszünetelés esetén pedig az óra a saját tartalékáramával jár tovább s így az órát sohasem kell felhuzni. Másik fölbecsülhetetlen előnye az óranak, hogy *abszolút pontos!* Megtekinthető és megrendelhető Aradon kizárólag Grallert J. és Fia óra- és ékszerüzletében.

Kacagni fog

minden gyermek
a vasárnap d. e.
matinén az aradi
URANIABAN.

Könyvek félárban Kerpelnél.

H. Sziklary Gizi Aradon, Krispin-teremben levő tánciskolájában november 5-én kezdők részére új táncoklon kezdődik.

A közönség figyelmébe. Az Erdélyi Élet legújabb számában olyan közlemények jelentek meg, hogy az előre látható nagy érdeklődésre való tekintettel a rendesnél jóval nagyobb példányszámban kellett nyomtatni a lapot. Ajánlatos, hogy a közönség mindjárt a megjelenés után szerezze meg a lapot, nehogy valaki is elmulassza e szenzációs szám olvasását.

Jön! Prihoda.

Vasárnap, november 2-án tartja első vendégestélyét Kiss Anca Aradon, a Maver-féle teremben.

Az AAC vasárnap délelőtti 10 órakor az aradi „Kis Kereszt”-ben választmányi ülést tart, melyre a tagokat meghívja.

Siketnémák viharos nagygyűlése (Nádas); Börtönök adása; A szerelem mint detektív; Az ügyes utazó; A süket ember hiábavaló gyötrelmei; Versek, (Kosztolányi Dezső); Tréfás apróhirdetések, stb. című szenzációs cikket közöl az Aradi Fáklya mai legújabb száma.

Aradi Central Bar

Makiewa

Csengery Ducy

rövid vendéglátéka.

Nyitva reggel 3 óráig.

A Katolikus Népszövetség köszönele.

Kik munkálkodtak közre a kongresszus sikere érdekében.

Az Aradon tartott országos katolikus kongresszus nagy sikere alkalmából az aradi katolikus nagygyűlés központi intéző bizottsága nevében dr. Lakatos Ottó aradi minorita házfőnök a következők közlésére kéri fel lapunkat:

Köszönetnyilvánítás. A katolikus nagygyűlés ünnepei elmúlván, kedves közelségünknek tartjuk mindazoknak, akik a fényes és páratlan sikerhez bármilyen módon hozzájárultak, hálás köszönetet mondani. Különösen mély hálával vagyunk a katonai, a megyei, városi és rendőrhatalóságok iránt, akik gyűléseink engedélyezése, a szükséges helyiségek átengedése, továbbá a templomdiszítés és a rend fenntartása által nyújtottak hathatós támogatást. Köszönetet mondunk ezenkívül a sajtónak, első helyen az Aradi és a Bányai Közlönynek és az Erdélyi Hírlapnak, azért a meleg pártolásért, melyben a nagygyűlés ügyét cikkeink lekölése és programunk állandó ismertetése által részesítették. Végül hálával vagyunk eltelve a nagyközönségből felekezeti különbség nélkül mindazok iránt, akik akár fogataikat, akár kényelmük feláldozásával lakásaikat ajánlották fel, hogy nagyszámú vendégeink elszállásolhatók legyenek, vagy akik a rendezés körül kifejtett önzetlen fáradozásukkal támogattak bennünket. Az a teljes erkölcsi siker, melynek jegyében a nagygyűlés lefolyt, legyen jutalmuk jóakarataikért és a jó cél érdekében hozott értékes áldozataikért. Arad, 1924. október 31. A kath. nagygyűlés központi intéző bizottsága nevében

Dr. Lakatos Ottó plébános. Örömmel adtuk helyet ezeknek a szívből jövő, meleg soroknak. Dr. Lakatos Ottó, az aradi katolikus megérte lelkipásztora ezzel az írásával fényes elégtelt szolgáltatott nekünk, mert az tulajdonképpen méltó válasz arra az indokolatlan és igaztalan támadásra, amellyel a kongresszus egyik ülésén dr. Lestyan Endre váradai prépost az aradi és az erdélyi sajtót illette.

KÉPZŐ MŰVÉSZET

A Wolff Károly-tárlat meleg sikere. Evék óta nem volt olyan őszinte sikere aradi kiállításnak, mint a Kulturpalotában nemrég megnyitott Wolff Károly-tárlatnak. Állandóan nagyszámú érdeklődő közönség csodálja a rendkívül tehetséges és óriási kompozíciós erővel megáldott mester vásznait. A meleg tónusu hangulatos zsánerképek, amelyeknek mesterteknikája szinte lenyűgözi a nézőt, a gyönyörű aktok, amelyeknek mindegyike varázslatos pompában mutatja a női test minden szépségét és a pompás, karakterisztikus portrék mind bizonyítékai Wolff Károly hatalmas erejének. Művészi értékű képei közül már eddig igen sok talált vevőre és számos portrémegrendelést is kapott. A nagyszerű tárlat november 4-én zárul.

LEGUJABB

Az orosz szovjet üdvözlí Franciaországot.

Herriot és Csicserin barátságos táviratváltása.

(Páris, október 31.) Herriot francia miniszterelnök és Csicserin orosz külügyi népbiztos a szovjet elismerése alkalmából ma üdvözlő táviratokat váltottak. Az üdvözlő táviratokban hangoztatják országaik békeakarátát és barátságos szándékait. Kokovcev volt

miniszterelnök, aki a cári rezsim alatt volt Oroszországban kormányelnök, az egyik párisi francia lapban nyilatkozik és élesen támadja a szovjet elismerését. Azt jósolja, hogy Franciaország a szovjet elismerésével mindent elveszt és semmit sem nyer.

Tolvajfogás az ócskapiacra.

Hogyan működnek a zsebmetzők az aradi vásár forgatagában.

(Saját tudósítónktól.) Vásár van Aradon, az őszi nagy vásár... Az ócskapiacra is óriási a felhajtás. Az árusító asszonyok hangos szavakkal kínálják ócskaságaikat; törött poharakat, repedt buktorokat, foltos ruhadarabokat és rongyos cipőket. Ezek mind „antikvitások” a Rokókó vagy Biedermeier korszakból származnak. Az emberi hangok zürzavarába harmonika, citera és gramofon rekedt lármája vegyül. De ezeket mind túlhangsúlyozza Tóni a virslivel. A rendőr komoly hivatásának tudatában büszkén sétál a tömeg között.

Taj, a tárcáit kiáltotta reggel hét órakor egy asszony. Csakhamar sajnálkozó emberek tömege veszi körül. — Ötszáz lej volt benne — siránkozik keservesen. Szalad a rendőrhöz, aki előszedi noteszt és jegyzőkönyvet vesz fel az esetről. Ezután mindig gyarkorban hangzik fel ez a rémült, kétségbeesett kiáltás. Délelőtt kilenc óráig hat asszonynak és két férfinak lopták el a tárcáit. Hol vannak a detektívek? Még fontosabb kérdés: Hol vannak a tolvajok?

Egy bricsesz nadrágos, jómódú látszó idősebb paraszt ember nézegeti nagy figyelemmel az ócskaságokat. Ugyálszik, hogy őt nem érdekli semmi más, mint az a pár kisubickolt csizma, melyre már egy fél órája alkuszik. Háromszor hagyta ott az árusítót, háromszor tért vissza hozzá. Mind a ketten makacsok voltak, nem tudtak megegyezni. Egy magas barna bajuszu fiatalember is a csizmaárusítóhoz közeledik. Figyeli az alkut, segít az öreg parasztnak. Nyolc-tíz ember gyülekezik a csizmaárusító előtt. Mindnyájan nézegetik, tapogatják a kirakott árukat. A bricsesz nadrágos paraszt egyszer hirtelen oldalt fordul és megragadja karját a barnabajusznak, akinek kezéből kihull egy fekete tárcsa. Egy alacsonyabb legény hirtelen felkapja és eliramodik.

Az egész jelenet egy pillanatra tartott. Mire a csodálkozó nézők magukhoz tértek, a barnabajuszu már összekötözve áll a bricsesz nadrágos előtt. Mondani sem kell, hogy a jómódú paraszt detektív volt, a barnabajuszu pedig az ügyes zsebtolvaj. A rendőrségre kísérték, megmotozták, nem találtak nála semmit. A „háver” azóta a temérdek zsákmánnyal árkonbokon túl járt és várja, hogy társa, a hírhedt Novák cigánydinasztiból származó sokszor elfogott zsebtolvaj kiszabaduljon.

A tél divatja.

Prém. — Plöröz. — Pávatoll.

(Saját tudósítónktól.) A tél divatja a prém. Mintha Nizsnij-Novgorod minden felgyülemlett prémjét egyszerre zudították volna Európa nyakába, prém diszt ma mindent. De amíg Szibéria nemes ragadozóinak gereznáért horribilis összegeket fizetnek, a gyöngén szituált s mégis divatozó hölgyek megelégszenek az olcsó, kísértékü s Európában tenyésztett állatok szőrmeivel is. E téren legnagyobb szerephez a nyúl, bérány s ujjában a farkaskutya gereznája jut. Festés, preparálás útján bámulatos ügyességgel utánozzák ma már ezek segítségével a nemes prémekeket, az utánzatok azonban legkevésbé sem tartósak s az első őszi eső ugyancsak próbára teszi ellenállóképességüket. Viszont az is igaz, hogy a divatozó hölgyek nem kívánnak ma már tartósságot a prémtől. Elég ha a „szezon” átszolgálja.

Prém kerül ma a kabát gallérjára, ujjára, ezt használják szegecsül, zsebek, csikok, applikációk, mind szőrméből készülnek. A látogatóruha díszül éppen úgy felhasználják, akár az estélyi öltözköztetés garnirozására. Nem mernék túlságosan izlésesnek s főként anyagszerűnek nevezni azt az ujjtást sem, amelyet a színes prémek divatja inaugurált. A kék, vörös vagy lilaszínű prém azt hirdeti előttünk, hogy viselője bizony hadilábon áll a józálással.

A szezon egyébként ismét jogába juttatta mellőzött jóismerősünket, a plörözt. Ezuttal azonban nem csupán kalapdíszül szolgál, hanem az összekötözött strucc tollból boák s ruhadíszek is készülnek. Ezeket is festik a ruha színének megfelelő módon.

És szerephez jutott ezidén a strucc toll mellett a páva toll is. Valamikor derék, konzervatív vidéki kuriák makart-csokrainak volt elmaradhatatlan dísz a csillogó pávatoll, ma a divatos dáma cilindraszabásu kalapjának ékesége.

SAKK

Rovatvezető: Dr. Janny Géza.

56. Vezérgyalogmegnyitás.

Játszották Győrött, 1924-ben.

Világos: Dr. Asztalos. Sötét: Patay.

1. d2—d4, d7—d5 2. Hg1—f3, c7—c6 3. c2—c4, Hg8—f6 4. Hb1—c3, e7—e6 5. e2—e3, Hb8—d7 6. Ff1—d3, d5×c4 7. Fd3×c4, b7—b5 8. Fc4—d3, a7—a6 9. 0—0, Fc8—b7 10. Vd1—e2, c6—c5 11. Bf1—d1 c5—c4? (Jobb volt azonnal Vd8—c7) 12. Fd3—c2, Vd8—c7? (Most már tempovesztés, mely helyett

Jön!

Jön!

LABATAILLE

Claude Farrère híres regénye

az aradi APOLLOBAN.

Ba8—c8 lett volna jobb) 13. e3—e4, b5—b4 14. Hc3—b1, Ba8—c8 15. Fc1—g5, Vc7—a5 16. Fb1—d2, Hd7—b6 17. b2—b3! (Ezzel világos jelzi, hogy a középjátékban akar nyerni), c4—c3 18. Hd2—c4, Hb6×c4 19. b3×c4, Hf6—d7 20. e4—e5, h7—h6 21. Fg5—h4, Hd7—b6 22. d4—d5! e6×d5 23. e5—e6! f7—f6 24. Hf3—e5! Bc8—c7 25. Ve2—h5+, Ke8—d8 26. He5—f7+, Bc7×f7 27. Vh5×f7, Ff8—e7 28. Vf7×g7, Bh8—f8 29. c4×d5, Hb6×d5 30. Fc2—b3, Va5—c5 31. Vg7—h7, Kd8—c8 32. Fh4—g3, Bf8—d8 33. Vh7—f5, Fb7—c6 34. Bd1—d3, Hd5—b6 35. Bd3×d8+, Kc8×d8 36. Ba1—d1+, Kd8—c8 37. Vf5—f4 Vc5—e5 38. Vf4×h6. Sötét feladja. (Megjegyzések Tartakower után.)

A technika vívmánya.

Két ur felszáll Aradon a vonatra. Egyedül ülnek egy fülkében s amikor a vonat elindul, beszélgetni kezdenek.

— Hová utazik ön? — kérdi az egyik.

— Bucurestbe. És ön?

— Én Budapestre.

— Na nem, érdekes, — mondja a másik — hogy milyen csodálatosan halad a technika. Ön Budapestre utazik, én Bucurestbe és mégis egy kupéban utazunk?

— Roppant egyszerű, — mondja az első ur — először is ön háttal ül a mozdonynak, másodszor pedig rossz vonat-ra szállt fel.

APOLLOszínházban

szombat, vasárnap, hétfő
Báró Eötvös József
költeménye

A megfagyott
gyermek
Főszerepben
Szócsi Ferkó

Horváth Nusi felépült.

Beszélgetés a primadonnával. — Uj nagy csapás érte a szerencsétlensorsu művésznőt.

(Saját tudósítónktól.) A színházközönség egyik rég nem halott kedvence lép fel a jövő héten az aradi színházban. A színházlátogatók fülébe kedvesen hangzik Horváth Nusi, az aradi származásu primadonna neve, aki a különböző sorscsapások következtében közel három évig volt kénytelen a színpadtól távolmaradni. Először a legdrágább kincse, amely minden énekesnő féltve őriz: a hangja forgott veszélyben. A hangszálai betegedtek meg, s egy ismert bécsi orvos tanácsára néhány évig nem volt szabad énekelnie. Most azonban a beteg hangszálak ujra visszanyerték ép ségüket és a primadonna visszajérhetett szereiméhez, a színpadhoz. Néhány nap óta Aradon időzik Horváth Nusi, akit a színház igazgatósága néhány esti vendégszereplésre megnyerte. Felkerestük a művésznőt, a zongoránál találtuk, ahol egyik régi, kedves szerepét énekelte.

— Nagyon örülök, hogy tízen-hetek néhány szót kedves közönségemnek, amelyet néhány év óta nélkülöztem — kezdte mosolyogva. — Figye el, az a néhány év, szinte évtizednek tűnt fel előttem, aki hozzászoktam ahhoz, hogy minden este a színpadon énekeljek. De most annál boldogabb vagyok, hogy ujra játszhatok és hogy szülővárosomban léphetek fel.

— Négy héttel ezelőtt betegségem után először a debreceni színházban léptem fel. Szinte megható volt, hogy a közönség mennyire elhalmozott szeretetével. Debrecenből Nagyváradra utaztam és utközben történt az a balesetem, amelyről maguk is írtak. Valaki Várad előtt elkiáltotta magát, hogy összeütközik a vonatunk és többen leugrottunk. Én szerencsétlenül jártam és három hétig feküdtem súlyos betegem Nagyváradon. Mondhatom a közönség nagyon kedves volt és ezt sohasem fogom elfelejteni.

— A jövő terveimről még nem tudok mondani semmit. Tanulok, mert a három év alatt nagyon sok új operette jött. Lelkesedéssel fogok a tanuláshoz, hogy bebizonyítsam a közönségnek, hogy nem érdemtelten pazarolta szeretetét...

A beszélgetés után Horváth Nusi Váradra utazott, ahol újabb tragikus csapás érte. Kigyuladt a lakása, s elégett valamennyi ruhája, köztük a színpadi kosztümök is. A művésznő kára mintegy fél-millió lei. Ez a váratlan újabb csapás következtében a színpadi ruhák hiányában aligha lesz módja a sorsüldözött Horváth Nusinak, hogy az erdélyi színpadokon tervezett vendégszerepléseit megtartsa.

Jön! Jön!
LABATAILLE
Claude Farrère híres regénye
az aradi APOLLOBAN

A háziasszony kedvence szappanja a kiadóságában és tisztítókéességében páratlan „Szarvas” védjegyű Schichtszappan

Llody 2273

2851—1

KÖZGAZDASÁG

Zürichben 2.92.50, Párisban 10.70 a lej.

HELYI VALUTAÁRAK. (Október 31.) Francia frank 9.70, svájci frank 35, dollár 176, dinár 2.60, so kol 5.20, lira 7.60, angol font 810. **Kifizetések:** Budapest 430, Bécs 392, Prága 5.35, Zürich 34.50, Milano 7.80, London 810, Páris 9.60, Newyork 177, Belgrád 2.60.

ZÜRICH NYITÁS. (Október 31.) Amsterdam 204.75, Newyork 519.75, London 2350, Páris 27.20, Milano 22.57.50, Prága 15.50, Budapest 0.0068, Belgrád 7.52.50, **Bucuresti** 2.92.50, Varsó 0.0099.75, Bécs 0.0073.37.50.

ZÜRICH ZÁRLAT. (Október 31.) Amsterdam 204.75, Newyork 519.75, London 2350, Páris 27.15, Milano 22.55, Prága 15.50, Budapest 0.0068, Belgrád 7.25.50, **Bucuresti** 2.92.50, Varsó 0.0099.75, Bécs 0.0073.37.50.

BUCURESTI TÖZSDEZÁRLAT. (Október 31.) **Kifizetések:** Páris 9.40, London 806, Newyork 178, Milano 7.80, Zürich 34.25, Bécs

— Budapesti bankok hírlója. Budapesti táviratozzák: Mint ismeretes, azok a tárgyalások, amelyek az Iparbanknak a Magyar-Német Bankba való beolvadását célozzák, eredményteljesen végződtek. Az Iparbankkal egyidejűleg a Magyar-Amerikai Bank is tárgyalásokat kezdett füzio céljából. Mint értesülünk, ma ebben a kérdésben is megegyezésre jutottak. A Magyar-Amerikai Bankból Bottlik István és dr. Révész Jenő kerülnek a Magyar-Német Bank igazgatóságába. A fuzionált intézetek vezérigazgatója továbbra is Szász Dezső lesz.

— Uj nagy pénzügyi botrány Bécsben. Értesüléseink szerint, a bécsi rendőrség kiutasítási parancsokat kézbesített Cartier belga bankárnak, a brüsszeli Banque d'Outmer elnökének és Goitein Miksának, a Michael, Goitein & Co. berlini bankcég főnökének. A kiutasítások az összeomlott Lombardbank botrányával vannak kapcsolatban.

— Jövőre vizsgálják a pénzügyigazgatósági tisztviselők. A pénzügyigazgatóságához ma a pénzügyminiszter megértő szellemű rendelkezése érkezett meg. A miniszter ma érkezett rendeletében a románul még nem tudó nem román nemzetiségű tisztviselők vizsgázási határidejét 1925. április elsejéig tolt ki. Így még pontosan egy fél esztendő idejük van az érdekelt magyar tisztviselőknek arra, hogy az állam nyelvét a szükséges mértékben elsajátítsák.

0.0025.25, Prága 5.32. **Valuták:** Napoleon 720, aranyárka 42.50, léva 1.30, török lira 0.99, angol font 805, francia frank 9.60, svájci frank 35.50, lira 8.10, drachma 330, dinár 2.55, dollár 178.50, lengyel marka 0.0003450, osztrák korona 0.0026.50, magyar korona 0.0023.50, szokol 5.25.

BUDAPESTI ÉRTÉKTÖZSDE ZÁRLAT. (Október 31.) Magyar Hitel 430, Osztrák Hitel 173, Salgó 484, Rima 128, Ganz Danubius 1.985, Köszén 2.850, Schlick 45, Kereskedelmi Bank 1.026, Csáky 12 és fél, Ofa 507, Cukor 2.250, Hazai Takarékszövetkezet 2.815. (A számok ezrekben értendők.)

A MAGYAR NEMZETI BANK HIVATALOS ÁRFOLYAMA. (Október 31.) Belgrád 1098—1105, **Bucuresti** 431—436, London 345—347000, Páris 3985—4015, Milano 3295—3330, Prága 2273—2285, Newyork 76440—76730, Bécs 108.10—108.70.

— Eladott aradi ingatlanok. Nagy Márton eladta a Str. Getu fekvő 138 négyszögöl házhelyet 25.000 leiért Ardelean Miklós és neje. — Recski Antalné eladta a str. Gelu 6-5 sz. házból az öt illető fele részt 37000 leiért Papp Annának. — Endrey György és neje eladták a Zimánd dűlőben fekvő 120 □-os házhelyet 25000 leiért Bakai István és neje. — Kiss Sándor és neje eladták a str. Obedenaru 3. számú telekből 362 négyszögöl: 35000 leiért Szilberreisz Márton és neje. — Nini Péter és neje eladták a Calea Radnei 38—40 sz. telekből 206 négyszögöl: 125000 leiért Urschitz Ágoston és neje. — Prodancovics Döme eladta a Boulevardul Carol I. 91 sz. házat 210000 leiért Fábris János és neje és a str. Soarelui 11. sz. házat 320000 leiért Szathmáry Rezső és neje. — Tuschák Kálmán és neje eladták a str. Tribunal Axente 19 sz. házat 50000 leiért öz. Braun Albertnének. — Sere Mózes és Kardos József eladták a str. Sava Raicu 188 sz. házat 52000 leiért Vlagyovics József és neje. — Bakai István és neje eladták a str. Rasboi 39 sz. házat 60000 leiért Ardelean Ágost és neje. — Öz. Gál Mártonné és tulajdonos társai eladták a str. Czuczor 45 sz. házat 80000 leiért Portörő Antal és neje. — Márk Pálné eladta a str. Rahovei 43 sz. házat 60000 leiért Csabai József és neje. —

Oláh Ágnes eladta a str. Despot Voda 27 sz. házat 50000 leiért Kuklo András és neje. — Öz. Groszmuik Albertné eladta a str. Grivitei 200 sz. házat 90000 leiért Almási János és neje. — Kovács Jánosné eladta a str. Jonei Ciordas 26 sz. házat 85000 leiért Vámosi Sándornénak.

— A szódásüvegek forgalomoztatása. Mint ismeretes, a minisztertanács az egészségügyi vezérfelügyelőség javaslatára eltiltotta a jelenlegi szódásüvegek használatát és helyettük patent-zárral ellátott üvegek forgalombahozatalát engedélyezte. A rendelet január elsején lépett volna életbe, azonban ma a minisztertanács egy újabb határozata érkezett az orvosi hivatalhoz, amely szerint a jelenleg használt szódásüvegek továbbra is forgalomban maradhatnak.

— Aradi ügyvéd mint budapesti vagyongépelő. Hirt adtunk arról, hogy Elkán Ármán budapesti szörme nagykereskedő és szücs 2 és fél millió passzívával és egy millió aktívával kényszerregegyezséget kért a hitelezőinek 20 százalékos egyezséget ajánlott fel. A budapesti törvényszék a fizetéseketlen cég vagyongépelővel jött Szalay József dr. budapesti ügyvédet, idősebb Szalay Károly aradi ügyvéd fiát nevezte ki.

— Fizetéseketlen Timisoarai. Papp Gábor előkelő timisoarai férfit divat kereskedő négy és fél millió lej passzívával és egymillió lej aktívával fizetéseketleniséget jelentett be a timisoarai törvényszéken. A cég egyenlőre a hivatalos kényszerregegyezséget eljárás mellőzésével próbál megállapodást kötni hitelezőivel.

— Dynamotanfolyam. November 4-én kezdődik az aradi fa- és fémipari szakiskolában egy magyar nyelvű dynamo-tanfolyam. Beiratkozások naponta d. u. 5—6-ig az iskola igazgatóságánál.

Az aradi
ERZSEBET mozgószínház.

Ma, szombaton, nov. 1-én.

Márom árva

Vasárnap, hétfő

Hindu siremlék I. rész.

Kedd, szarda, csütörtök

Hindu siremlék II. rész.

Cenzurat: Prefectura Judeului.

Felelős szerkesztő:

RÉTHY JÓZSEF.

Sándor

(volt Kelet) hatóságilag engedélyezett vizumgyűjtő osztálya közismert pontossággal garancia mellett Hirlapiroda naponta intéztet el kipróbált szakképzett utazókkal vizum és bármilyen megbízásokat CLUJ, TIMISOARA és BUCURESTI-BE.

NAGY GÉZA fényképész

műtermében művészi beállítású gyermek főlvételek, izlőses finom kivitelű portré főlvételek. Kis képek után nagy fall képek. aquarellek, pastel-
lek minden formában készülnek. A műterem állandóan látva. Arad, Bulv. Reg. Maria 8. (v. Andrássy-u.)

SZERKESZTŐ UTJÁRA

Arvaley 20. Érdekes problémát pendített meg levelében. Kegyed azt írja, hogy egy tőrekvő fiatalember megkérte kezét. A fiatalembernek kis jövedelme van, úgy, hogy nagyon szűkös tudnának megélni. Kegyed jelenleg édesanyját tartja el hivatali keresetéből és ha férjhez megy, ez élesik. Azonban a kérője nem egyezik bele, hogy édesanyját a házhoz vegyék és tartsák el. Most nem tudja, hogy mit csináljon. Menjen férjhez és bizza anyját bizonytalan sorsára, vagy maradjon minden a régiben. A kérdés tulajdonképpen nem is kérdés. Ha a kérője nem szereti annyira magát, hogy kedvéért a házhoz venné édesanyját, akkor nem érdemli meg szerelmét. Mert ugyebár, azt elhiszi nekünk, hogy sokkal nagyobb hálával tartozik anyjának, aki nevelte, aki küzdött magáért, mint egy fiatalembernek, akit mondjuk, megszeretett. A szerelmennek sohasem szabad oly erősnek lenni, hogy a gyermeki kötelességet elfelejtse. Tudjuk, hogy súlyos szavakat mondunk, de így van. Állítsa választás elé a fiatal embert. Ha beleegyezik, hogy édesanyját a házhoz vegyék és eltartsák, akkor monjen hozzá. Ha nem, — várjon még, hiszen fiatal. Higgye el, eljön majd egy másik ő, aki jobban tudja szeretni és akit talán Maga is jobban szeret és akinek szerelme áldozatra is képes. Meri, ha beleegyezik mostani kérője követelésébe, nem hisszük, hogy boldog lehet.

Egy a sok közül. Bankban című verse, nem tudjuk, pénzügyi, vagy lírai érzelmeket fejezi ki? Egy bankfiútól legalább is különös, hogy a bank falai közt „sírja gödrét keresse”, ha nem a tőzsde kiserítette el. Különben a kis vers nem rossz. — Fogadás. Fogadásuk, szerintünk, ha Ibsen szövegéhez ragaszkodunk s nem élünk erőszakolt „összetett bizonyítékokkal”, eldönthetetlen. Itt Ibsen ismét egyszer kérdést ad föl s a találgatást a közönségre bizza. Véletlen-e a tüzeset, vigyázatlanság okozta-e, vagy tudatos, még ez is kérdés. Mindkét esetben vannak jelek, melyek Manders s viszont ismét jelek, melyek Engstrand tettessége mellett szólnak, a „kinck az érdeke?” alapján. De szerintünk nem is az a fontos, hogy fizikailag ki gyújtogatott. Lélekben Mandersnek bizonyára nem volt ellenére, hogy a nagyhimű Alving pénzéből épült menház leégett, hisz ezt a bünterhelt családra zúduló istenítéletnek veszi, annak bizonyítékául, hogy az Isten se állt védelmére a „nem biztosított”, tehát az isteni védelemre bízott háznak. Az Isten is megtagadta. Ily értelemben Mandersnek legalább is tudatalatti tetteitársnak, ha nem értelemi szerzőnek lehet tekinteni. Engstrand pedig, ha nem is tettes, mindenesetre megint egyszer „önkéntes bűnbak”, ez az ő végszete. Az Alving-házra börtölő mélységes és modernül megokolt végzetragédiában a menház leégésének fizikai ténye alárendelt jelentőségű.

O. L. Belényes. Kérésének nem áll módunkban eleget tenni, a szerkesztőség nem foglalkozik munkaközvetítéssel. Ha hirdetést akar közzétenni lapunkban, azt a lapban megjelölt feltételek mellett a Közlöny kiadóhivatalánál eszközölheti. — Hirdetése valószínűleg eredményre fog vezetni. Ez esetben a hirdetés szövegét is küldje be a hirdetési díjjal együtt. — V. J. Nándorhegy. Az örökségügyre vonatkozó felvilágosításokért forduljon Pintér András aradul-

noul (ujaradi) segédlelkészhez, vagy Agoston Zsigmond aradi anyakönyvvezetőhöz.

MOZI

xx Az aradi Uránia mozgószínházban ma, szombaton a Nibelungen filmremek második — befejező — része kerül vetítésre. A második rész hétfőig marad műsoron. Előadá sok kezdete ma, szombaton és holnap, vasárnap 3, 5, 7 és 9 órakor. Vasárnap délelőtt 11 órakor gyermek matinén: Fatty — Seff és Smaty vigjátékok.

xx Filmbemutató aradi főszereplőkkel az aradi Apollóban. Ma, szombaton mutatja be az aradi Apolló mozgószínház „A megfagyott gyermek” című gyönyörű filmdrámát. Főhős József báró csodálatos költeménye után készült ez a filmremek, amelynek különös érdekessége, hogy aradi főszereplői vannak. A vezető szerepet a kis Szécsi Ferkó játssza, anyjának szerepét I. Linke Ilona, Inke Rezső volt aradi színművész és keleti színigazgató felesége alakítja és a másik főszerep Inke Rezső ismert nagyszerű játékában vetődik elénk.

NYILTÉR.

FELHÍVÁS

Bandics Imre pancotai lakos ügyfelem átvette Pancotán Mihalek Károly férfi szabó üzletét. Felkérem a hitelezőket, hogy igényeiket 3 nap alatt nálam jelentsék be, mert ellenkező esetben követeléseik nem fognak figyelembe vétetni

Dr. Zoltán Emil ügyvéd,
Pancota.

Értesítvény.

Van szerencsénk igen tisztelt ügyfeleinket értesíteni, hogy intézetünk f. é. november hó 1-től kezdve újonnan épült székházába Arad, Bulevardul Regina Maria 22. sz. alá — a földszintre — helyezte át működését.

Igen t. ügyfeleinknek rendelkezésére állunk a bank- és takarékpénztári üzlet minden ágában; a legelőnyösebben eszközünk bel- és külföldi átutalásokat, kiállítunk bel- és külföldi csekkeket, vállalunk meghitelezéseket és váltók, utalványok beszedését.

Újjaszervezett deviza-osztályunk a legcoulansabban vesz és elad devizákat, kiszolgáltat vámcsekkeket.

Pénztári órák: d. e. 9—12,
d. u. 3—5.

Az Aradmegyei Takarékpénztár
Igazgatósága.

ÉRTESÍTÉS

A n. é. hölgyközönség b. tudomására hozom, hogy Aradon, Str. Matei Corvin (Hunyadi-ucca) 1. szám alatt

hölgyfodrász termet nyitottam,

II. udvar, I. emelet, jobbra. Árak:
Ondolálás 15 lej. Hajmosás 15 lej.
Manikűrözés 15 lej. Hajvágás 15 lej.
Garantált hajfestés minden színben, legolcsóbb árban. 6139

Szíves pártfogást kér:

SELEJEAN, special hölgyfodrász.

Dr. Éles Béla és felesége Haraszti Rózi, dr. Éles Géza és felesége Montag Lilly úgy a maguk, mint a rokonnok nevében, fájdalommal telt szívvel tudatják, hogy edes jó anyjuk,

Özv. Éles Arminné

született Herz Nina

életének 83-ik évében, október 30-án rövid szenvedés után csendesen elhunyt.

Felejtethetetlen drága halottunkat november hó 2-án, vasárnap délelőtt fél 11 órakor kísérik utolsó útjára Aradon a Strada Eminescu 2. számú gyászszobából.

Áldás emlékére /

Arad, 1924. október hó 31.

Özv. Vajda Istvánné szül. Herz Berta, dr. Herz Andor testvérei, Éles Klári, Éles György, Éles Kati, Éles Éva unokái. 6135

Az Aradi Izr. Jótékony Nőegylet mély meghatottsággal jelenti

Özv. Éles Arminné urnónek

az egyesület diszelnőkének elhunytát.

A Megdicsőült közel 50 éve szerettel működött az egyesület tevékenységében. Ezen időben előbb mint választmányi tag, 3 évtizeden át mint az egyesület alelnöke, később elnöke, jeles és maradandó érdemeket szerzett magának.

Szíve teljes odaadással csüggett a reá ruházott magasabb felelősségek, soha nem ernyedő buzgóság és példás kötelességtudás hatották át emberszerető tevékenységét.

Nevét és kedves emlékét a késő utókorban is igaz kegyelettel és tisztelettel fogjuk megőrizni.

Drága halottunkat folyó évi november hó 2-án délelőtt 10 és fél órakor kísérik a gyászszobából Arad, Strada Eminescu No. 2. (Deák Ferenc-ucca 42.) örök nyugalomra.

Áldás legyen emlékének!

Kérjük az egyesület t. tagjait, hogy a gyászszertartáson minél számban jelenjenek meg. 6153

Oszi vásár!

Oszi vásár!

RENAISSANCE
ARAD,
Str. Bratiana 2. (Minorita-palota.) Weitzer J.-u. 2.

Szövetek:

140 cm. tiszta gyapjú női kabát szövet L.	825.—
140 cm. tiszta gyapjú férfi öltöny szövet .	298.—
Méi ruhászövet	145.—
140 cm. kockás divatszövetek	880.—
140 cm. Velour kabát szövet L. 890.—450.—540.—	
Tiszta gyapjú Doubl szövet	460.—575.—

Valódi angol szövetek óriási választék!

Divatujdonságok:

Gyönyörű mintás bársony L. 198.—235.—	
Francia flanel	69.—
Mintás liberti bélések	85.—98.—
Selyem divatszövetek	240.—
Eponge flanel	98.—112.—
Cylinder kalapbársony	290.—

Barchendek, flanelok minden árban!

Selyem bársonyok:

Velour chifon selyem bársony L.	750.—
Tiszta selyem Brocat bélések L. 325, 880, 440.—	
Angol ruhabársony L.	375.—
Orep Saten minden színben L.	550.—
Orep de chen minden színben	468.—
Gyermek ruhabársony	198.—
Orep marocain L. 250, 290.—, 330.—	

Vásznak, chiffonok, szőnyegek butorszövetek

Futószőnyeg 98.— lejtől.

Futószőnyeg 98.— lejtől.

Az aradi CENTRAL BAR szombat és vasárnap nyitva reggel 3 óráig.

Rudolf Mosse 9354
Ma szombat este

nyílik meg az újonnan átala-
kított és megnagyobbított

„Marilla“

vendéglő Arad, Str. Minerva (Ilona-u.) végén,
nagy disznótoros vacsorával.

Vegyes töltelék, párolt káposzta és turós
osusza, kitűnő hegyaljai borok, pontos
kiszolgálás, cigányzene. Minden péntek
este hállestély. Szíves pártfogást kér:
10145 SCHWARTZ ANDOR, vendéglős.

Arad főterének
legforgalmasabb
helyén I. emeleten

3 nagy uccai
szobából álló
helyiség

irodának vagy
üzlethelyiségnek

azonnal
kiadó.

Cim az Aradi Közlöny
kiadóhivatalában.

Eladó vizimalom

6 járatu, emeletes malom-
épülettel, 5 szobás lakóház-
zal, 10 hold földdel, a vasuti
állomás és az országút köze-
lében. Értekezni lehet:

Háasz Albert irodájában, Arad, Str.
Románului 5. (Zrinyi-u.) 16530

AESCULAP

Első Magyar Fogkefegyár
Budapest, V., Csanádi-úton 25.

Ajánlja

legelsőrangú 6129

fogkefe

gyártmányait. Norinbergi nagykeres-
kedőknél bevezetett szakmabeli kép-
viselők referenciával alkalmaztatnak.

Ha olcsó és praktikus

alkalmi ajándékot akar
beszerezni, úgy forduljon

Arad, Str. Consistorului 12. (Batthyány-
ucca), I. emelet jobb alá. 1000

WEISZ LIPÓT fotószalonja, Arad, Str. Bratlanu 12.
(Weltzer J.-ucca 10.)

Gyermek portrait és interieur-felvételek a leg-
szébb kivitelben eszközöltetnek.

Harisnyája hamar szakad?

Próbáljon egyszer **EISELE-**
nél (Arad, Str. Mețianu 2.) venni és
meg foggyőződni, hogy létezik szép
harisnya, ami tartós és olcsó is.

Arad legforgalmasabb helyén

egy több szobából álló
emeleti helyiség 30
méter uccai front hosz-
szúsággal irodának vagy
más ipari vállalatnak kiadó.

Cim az „ARADI KÖZLÖNY” kiadóhivatalában.

Belvárosi uccában lévő háztelek eladó. **Bereckyné**
Autó garázsna vagy más vállalat-
nak alkalmas. :: Telepengedély van.

Arad, Str. Marasesti
(Kossuth-ucca) 6. sz.

Brandt István bádós és vízvezeték berendező üzeme, Arad, Bulev. Ráj.
Ferdinand 6. (József téherceg-út) Aradi Közlöny mellett.

A BERNDORFI ALPACCA

332

ALPACCA-EZUST

EVŐESZKÖZÖK

és ASZTALI KÉSZLETEK A LEGJOBBAK.

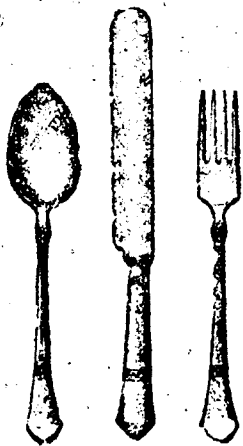
KAPHATÓ minden szakmabeli üzletben.

Főraktár: „ALBNA”. Fabrica de
ARGINTARIE-BERNDORF S. A.

BUCURESTI, Str. C. A. Rosetti No. 3.

NAGY VÁLASZTÉK CHINAEZUST ÁRUKBAN.

Berndorfi TISZTA-NICKEL főző-
edények. :: Ezüstözések és
javítások szakszerű elkészítése.

Művészetek

az aradi „Metronol” kávéházban

November elsejétől, szombat este 9
órától kezdve Janikov, a közkedvelt
hasbeszélő vezetése mellett nagyszá-
bású műsor keretében a következő
tagok lépnek fel: „Bébe”, Románia
egyik legjobb román komikusa,
„Margareta”, a világ legkisebb tánc-
művésznője, Marioara, Tövölgyi
Böske, La Bella Mella Valerica, in-
ternacionális táncosnők, Benkő Gizi
és Janikov, az Aradon jólismert sok-
oldalú házaspár, stb. Kezdeté pont
9 órakor. Rákóczi és Muntean kar-
mesterek zenekara játszik. Szolid
polgári árak, figyelmes kiszolgálás.
Az igen tisztelt közönség becses
pártfogását kéri

Vasilie Bora, tulajdonos.

Az
Erdélyi Élet

minden szombaton szenzációs
tartalommal jelenik meg.

Állandó politikai, társadalmi,
művészeti és közgazdasági köz-
lemények a legjobb írók és
újságírók közreműködésével.

Olvassa és terjessze!

Mélyen leszállított
árban beszerezhetők:

Üveg-porcellán készletek, leg-
modernebb disztárgyak, villany-
petroleum csillárok, konyha-
berendezési cikkek, valódi bőr-
árak. Mindennemű képerreztetés
és üvegezés panto-
san eszközöltetik.

M. FISCHER

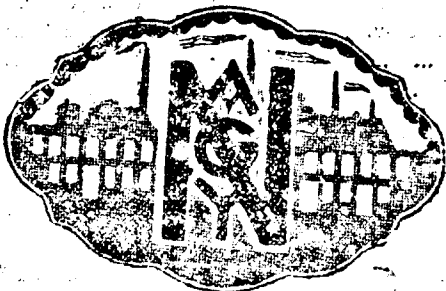
Arad, Neuman-palota. Rudolf Mosse
9351

Ujságmakulatura

5 kgr.-os cso-

:: magokban ::

kapható a kiadóhivatalban

CAROL NAGY

FABRICA DE CRAVATE SI PANGLICI 3254
NYAKKENDŐ- ÉS SZALAGGYÁR
KRAWATTEN- UND BANDFABRIK

Telefon: 5-99, 16-38. **TIMIȘOARA** Telegrama: „Nagyband”

Ajánljuk saját
készítményű **vasbutorainkat**

részgyak, összeecsukható ágyak csinos kivitelű gyermekágyak mindenféle mosdók,
ruhafogasok, sodronybetétek, fa-, vagy vasrámával, kórház és internátus berende-
zések jó és erős kivitelben, a legjutányosabb árakon. Képes árjegyzék kívánatra.

Fleischer Testvérek

vasbutorgyára, Arad
Strada Russu Sirlanu
(Aulieh L.-ucca) 14.

Legolcsóbb beszerzési forrás Schutz-nál

Arad, Str. Emi-
nescu 28-30.
(M. Deák F.-u.)

ahol kizárólag angol és brünni férfi szöve-
tek, szabókellékek állandó nagy raktára van.

Rudolf Mosse 7032.

Művészi fénykép felvételek. :: Aquarellek és nagyítások a legszebb kivitelben eszközöltenek

Steinitzer Dezső fotó műintézete
ARAD, Bul. Regina Maria 20.

Mindennemű szőrmeáruk leg-
jutányosabban beszerezhetők

I. NAGY SZÜCS üzletében, ARAD, Strada
Alexandri (Salacz-uca) 5. sz.

Román, magyar, német fordításokat Aradon legprec-
zebben s azonnal

Löbl hírlapiroda
eszközöl.

Apró hirdetések.

Oktatás.

FRANCIA, ANGOL órákat vennék per-
fekt nyelvtanárnőtől. Cim az Aradi Köz-
löny kiadójában. 3000

PARISBÓL érkezett, akadémiát végzett
fiatal hölgy éneket, franciá, angol, német
nyelveket tanít. Cim az Aradi Közlöny
kiadójában. 8128

KÖNYVELÉS, gyors, gépirás. Novem-
ber 1-én új tanfolyam veszi kezdetét
Engel Arad, Str. Brancovici (Lázár
Vilmos-uca) 2. 15.106

ÓRÁKAT. román, német, francia, olasz,
angolból, liceumi előkészítéseket bár-
mely tantárgyból román, magyar nyelv-
ven adok. Értekezés 5-6 óra között
Carpinisan. Arad, Strada 1. Calvin.
földszint jobbra. 6147

Ellátás.

JÓ HÁZIKOSZT kapható urj családnál
Arad, Calea Bihorulul 2. 4. 6. I. emelet
30. a viadukt feljártával szemben (volt
Denk-ház.) 900

BELVÁROSBAN disztigvált uricsalád-
nál nyugofogásos ebéd kapható. Cim az
Aradi Közlöny kiadójában. 6122

Különféle.

KITÚNO gyógyhaskötőket és csipőfűző-
ket készít Horváthné, Arad, Piata Ca-
tedralei 8. 4618

GUMMIBÉLYGZŐKET megrendelés nap-
ján szállítunk. „Perfec” műintézet, bé-
lyeggyár, dombormű-nyomda Arad.
15.026

Apróhirdetések
folytatása a 12-ik oldalon

Eladó: Antik sublat és
tárgyak, zong-
gora, olaj fest-
mények, ebédlő
szőnyeg, szalon garnitúra, ebédlő
és különféle butorok, silskin bunda,
storok, függönyök, ruhaneműek stb.
Megtekinthető csakis d. e. 9-1-ig.
Kapuval szemben levő lakás.

Arad, Str. Consistorului
(Batthyányi-uca) 20.

Schäffer & Cristea

ARAD, Bul. Regina Maria 25.

Első rendű uri szabósága.
Elegáns szabás. Szolid árak.

Feltűnő olcsó házhelyek!

Belvárosban 8 lakásos bérház fürdőszobás lakásokkal 650 ezer lej. — Tizenöt
lakásos emeletes bérház modern lakásokkal, nagy bérjövdelemmel 900 ezer lej.
— Piacféren emeletes ház 6 tűzletheységgel, 10 lakással, nagy bérjövdelem-
mel 1 millió 600 ezer lej. — Hat magánház 400 ezer lejtől 750 ezer lelig. —
Belváros közelében 6 magánház 270 ezer lejtől 300 ezer lelig. — Harminc
bérház 150 ezer lejtől 600 ezer lelig. — Üzletházak Aradon és vidéken, mind
elfoglalható 3-6 szobás lakásokkal. — Szőlők a hegyalján, vendéglők, fűszer-
üzletek, eladók. Értekezni lehet HAASZ ALBERT Irodájában Aradon, Strada
Románului 8. (Zrínyi-uca.) 16.531

HARISNYA még mindig a régi olcsó árban és **BOGYO A.** Arad, Str. 7. ml-
jé minőségben szereshető be! nesou 13. szám
Mind azinben órna, fátol, főr és pamut minőségben, 20 lejtől 148 lelig. Férfi és gyermek harisnyák 18 lejtől,
gyermek szettetek 90 lejtől. — Mál jumperek és jumper pamutok, rövidárak stb. nagy választékban. 4936

ATLANTICA KÁVÉ és TEA

Rudolf Mosse 8329

keverékei legiobbak, legolcsóbbak.

Oszi és téli **Eiselenél** ARAD, Str. Metianu 2.
ujdonságok Rendkívüli olcsó árak.

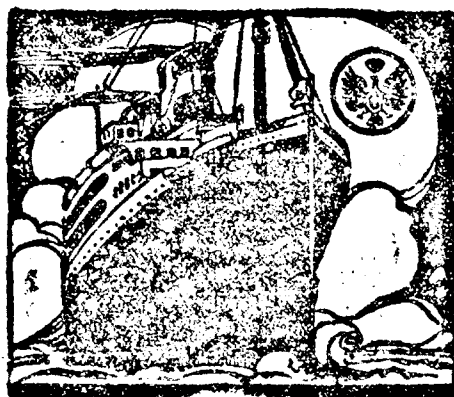
Külföldi gyártmánya prima benzinnmotor
6 lóerős, vaskocsra szerelve, kőrfűrésszel, áron alul eladó.
Bővebbet Arad, Str. Marasesti 6. (Kossuth-u.) a fényképész üzletben. 6151

OCIETATE pentru Comerciul
cu masini de cusut „SINGER”
BOURNE & Co.

Arad, Bul. Reg. Ferdinand 17.

Van szerencsénk a nagyérdemű közönség szives
tudomá-ára hozni, hogy állandó raktárt tartunk SINGER
varrógépekből családi használatra, házi, ipari és gyár-
tási célokra. Szabók, szabónők, fehérnemű varróknak,
cipészek, cipő fe-szőrészkészítők, szűcsök, szíjgyártók
részére. Továbbá speciális gépek himző, ajour, gomb-
lyuk varró, tamburirozó, talp, bakancsvarrásra, zsák-
varrásra és javításra. Alkatrészek: Tűk, olaj, varró-
cérna kaphatók. Erőszem berendezések. Motorok és ventilátorok. Varrógép
javítóműhelyünket kibővítettük és azon kellemes helyzetben vagyunk, hogy
minden kívánságot kitudjuk elégíteni. :: Állandó ingyenes himző tan-
folyamot tartunk. SINGER varrógépek úgy készpénz, mint heti vagy havi
részletfizetés mellett is kaphatók 15106

FIÓKOK:

ARAD, Bulv. Regele Ferdinand 6.
TIMISOARA, Str. L. C. Bratianu 4. (Herrengasse).
ORADEA-MARE, Str. J. Vulcan No. 1.
CERNAUTI.
CHISINAU.

FIGYELEM!

Fontos tudnivalók a

BRAZILIA
ARGENTINIA
EGYESÜLT-ÁLLAMOK
CANADA

AUSZTRALIA
PERU

CHILE és URUGUAY-ba
utazóknak.

Milyen papírok szükségesek a Dél-Amerikai utazáshoz?
Kik kaphatnak amerikai vízumot az új törvény szerint?
Mindezen kérdésekre készséggel válaszol díjmentesen minden érdeklődő-
nek és ad mindennemű felvilágosítást

„OCEAN” BUCUREȘTI,
Calea Griviței 109

Romániát vezérképviselete a

LLOYD-SABAUDO HAJOZASI TÁRSA-
SÁGNAK GENOVA.

Legrövidebb és legolcsóbb amerikai vonal!

Legjobb berendezett hajózási társaság!

5965

Porter Paula festőművész nő collectiv tárlata ujjonnan felépült
Neuman-ház ucaal nyitva e hó végéig
helyiségében,

Valódi angol szövetek tőlükabát, raglán Székelynél, Arad, Piata Avram Iancu 20
ruhaszövet (Szabadság-tér). 4958

Varrógépek kedvező fizetési feltételek mellett nagy választékban. Villany-
égők és mindenféle villanyfelszerelési cikkek legolcsóbban **Schwarcz** műszerésznél,
Arad, Str. Brancovici
5. (Lázár Vilmos-u.)
Rudolf Mosse 7021

Menyasszonyi fényképeket a legszebb kivitelben készít Bornstein photo-salon ARAD, (uj Neuman-ház.)

Feltűnően Ujabb küldemények érkeztek a legújabb olcsó árak! Őszi és téli felöltő és ruha udonságokban:

PLESZ

központi női és gyermekfelöltő nagyáruházába ARAD, a színház hátsó bejáratával szemben. **Kérem a címre figyelni!!!**

APRÓ HIRDETÉSEK.

Fütnivaló az apróhirdetésekről: Az apróhirdetéseket díjt szavak szerint számítjuk. — Minden azó hirdetés ára hétköznap 2 lej 50 ban, vasárnap 3 lej. — Vastagabb betűvel 5 lej, illetve 6 lej. — A vastagabb betűvel kívánt szavakat aláhúzással kell jelezni. — Hirdetéseket d. n. 6 óráig vesszük fel. — Az apróhirdetéseket előre kell fizetni. — A legkisebb hirdetés ára 10 szög hétköznap 25 lej, vasárnap 30 lej. A kiadóhivatalt fenntartja magának a jogot, hogy az olyan apróhirdetést szüvegét, amelyik tartalmánál egy eredeti alakjában nem közölhető, azt minden egyes esetben megváltoztassa, illetve helyesbítse.

Alkalmazás.

ERDŐKEZELŐ, 28 évi gyakorlattal, állást változtatni óhajt. Megkeresések Megbízható jellege alatt az Aradi Közlöny kiadójába kértnek. 6060

BORPINCÉBEN járatos pince munkás kiherdónak felvétetik. Cím az Aradi Közlöny kiadójában. 6075

ELSŐRENDÜ fehérnemű varrónő és blúzoló kerestetik nagyobb községbe illendő alkalmazásra. Cím Rudolf Mosse (Sándor-hírlapirodában) Arad. 10.143

MEGBIZHATÓ, jutalékos utazó Erdély és Regát részére felvétetik. Cím az Aradi Közlöny kiadójában. 6110

ELSŐRENDÜ varrónő, ki önállóan szabni tud, magas fizetéssel, azonnal felvétetik. Ajánlatok Löbl könyvkereskedésben Timisoara (Temesvár), „505” jellegre kértnek. 6112

KERESKEDELMIT végzett fiatalember, vagy nő, kezdő, alkalmazást nyerhet az Aradi Vasiparnál. 6127

FŐZŐ mindenest keres kettágu család Arad, Str. Mărăscăi 34. (Kossuth-ucca.) 6142

SZEGÉNYEBB sorsu izraelita leányt magam mellé vennék, ki mindenben segítségemre lenne. Jó bánásmód, családi otthon. Özv. Steinerné vendéglője Sebés (Borossébes.) 6143

MEGBIZHATÓ, fiatal házaspár házmesteri állást, esetleg takarításért lakást keres. Megkereséseket „Megbízható” jellegre az Aradi Közlöny kiadóhivatálába kértnek. 6144

SZAKÁCSNŐNEK és perfekt szobainasnak gyermektelen házaspár felvétetik. Cím Wallinger hirdetőjében Arad. 15.107

GYERMEK mellé jóra való kisebb leányt keres azonnalra Arad, Str. Rússu Sirianu (Aulich L.-ucca) 29. Dunajecz. 15.106

ÜGYES és megbízható képviselőt „Singer” varrógépek részleltetéses eladására keres Bourne & Co. Arad, Bulev. Regele Ferdinand 17. 15.106

NÉMET kisasszonyt keresek két gyermek mellé Oradeamarera. Cím Wallinger hirdetőjében Arad. 15.106

MINDENES szakácsnőt keresek azonnali belépésre. Arad, Strada Ciosca (Szent László-ucca) 7. földszint balra. 10.145

FIZETŐLEÁNYOK jó munkások, tanulóleányok fizetéssel és egy kifutó leány felvétetik. Deutsch Anna Arad, Strada Alexandri (Salacz-ucca) 1. sz. 10.145

FELES kertészt keresek, aki a konyhakertészhöz ért 8 hold mognüveléséhez. Befektetési tőke szükséges. Boros László Arad, Strada Cogalniceanu 57. 10.145

MINDENES szakácsnőt keresek. Arad, Str. dr. Rom. Veliciu (Lipót-u.) 17. 6150

MINDENES szakácsnő jó fizetéssel azonnal felvétetik Minerva gyógyszerár Arad, főtér. 10.145

MEGBIZHATÓ szobaleány 1-re kerestetik. Cím az Aradi Közlöny kiadóhivatálában. 10.145

JÓRAVALÓ szobaleányt keresek azonnalra Sréterné, színház-épület Arad, Piața Avram Iancu. 6145

Lakás.

KERESK kettőszobás, fürdőszobás lakást lelépéssel. Cím Halpern üzlet Arad, Piața Avram Iancu (Szabadság-tér) 1. 6125

Ingatlan.

RADNÁN szálló felszereléssel, kolnával, nemes faj gyümölcsösökkel, eladó. Érdeklődni Radnán, a villamos állomáson. 6071

A VÁROSBAN magazinok és több, gyárnak megfelelő épületek a vasúti sínpár mellett eladók. — A hegyaián több szőlők 25 ezer lejért kat, holdankint és több kisebb birtokok, eladók, Flora-iroda Arad, Bul. Regina Maria No. 10. 6149

Vétel és eladás.

NAGY ÜSTHÁZ üsttel eladó. Cím az Aradi Közlöny kiadójában. 600

VADONATUJ FÉRFI BORKABÁT, városi bunda, szőrmék, egy- és kétágyas ágyterítők, nagy ebédli szőnyegek, perzsa és szmirna szőnyegek, ékszer, órák, hintaszék, ezüst evőeszközök, márvány vázák, férfi és női íróasztalok, könyvszekrények, kis kredenc, szalonok, fotélek, tükrök, gyermekloccsi és ágy, lexikon, német szépirodalmi könyvek, stb. eladó. Arad, Str. Consistorului 12. (Batthyány-ucca) 1. em. jobb. 1000

Rudolf Mosse 7026

OLCSÓN

vehet vásznat férfi és női szövetet, mosó árut :- és női kalapot :-

POSCH divatüzletében

Arad, Strada Eminescu (Deák Ferenc-ucca) 15. 10138

ALKALMI VÉTEL 10 db. ebédli, futó és összekötő perzsa szőnyeg kiadására rendkívül olcsó áron. Arad, Str. Consistorului 12. (Batthyány-ucca) 1. em. jobb. 1000

Férfi és női szövetek, pongyola, flanelek a legolcsóbban

WEISZ ÁRMEN

divatáruházában 5100 ARAD, Piața A. Iancu 18. (Szabadság-tér)

VESZÉK könyvtárakat, hangjegyeket bélyeggyűjteményeket, festményeket és hegedűket a legmagasabb áron. Kerpel Izsó könyvkereskedése. 100.000 kötetes kölcsönkönyvtár Arad. Telefon 385. 881

NYERS borkövet vesz Irom Arnold Arad, Strada G. Alexandrescu (Bercsényi Miklós-ucca) 39. 1608

DOMBORNOMASU névjegyek, levél-papírok minden papírüzletben beszerezhetők. 4352

ELADÓK: Egy személyes teljes hálószoba berendezés, nagy gardrob szekrény, antik és modern festmények, gyönyörű kézimunka sztor, korabeli empire bronz és csillár, nagy faragott álló lámpa selyem ernyővel, porcellán étkező és kávé készletek hat személyre, csiszolt üvegkészletek, teljes konyhai felszerelés és éléskamara felszerelés, edények, villanylámpák, két ablakra ábrage, művészi diványpárnák, lószőrmatracok és sodronybetétek, kályhák, háztartási és berendezési tárgyak stb. Cím az Aradi Közlöny kiadójában. 6148

IRODAI FELSZERELÉSEK, üzleti könyvek, papíráru olcsó áron Max Molnár & Co. papírüzlet Arad, a főpostával szemben, saroküzlet. 5282

RÖVID, keresztthúros, kitiűő hangu zongora eladó. Arad, Str. Vasile Stroiescu 27. (Teleky-ucca.) 6088

JÓKARBAN levő cilindergép eladó. Cím az Aradi Közlöny kiadójában. 6098

PERZSA SZŐNYEGEK eladók. Megtekinthető 12—5-ig. Érdeklődni Dingfelder fiúszervizletében Arad, Strada Alexandru Gavra (Csernovits Péter-ucca) 12. 6104

HALÓSZOBA, világosra fényezett, teljesen új és egy új, sötétre pácolt ebédli olcsón eladó. Arad, Str. Cogalniceanu (Mikes-ucca) 18. 15.105

OLCSÓN, szép bársony és filc női kalapokat Poschnál vehet Aradon. 6119

EGY jókarban levő CIMBALOM megvételre kerestetik. Borsi János Nádas. 6113

ELADÓ férfi és női télikabát. Arad, Str. Chendi (Kölcsy-ucca) 6. ajtó 2. 6132

ANTIQUE gobelin, nagy, valódi francia kézimunka, eladó. Arad, Strada Gojdu 4. I. em. 6133

FÉRFI téli és őszi kabátok és egy gyermek ülő kocsit eladó. Arad, Strada Bucur 1. II. em. 6154

SZABÓMESTEREK! Téli férfidivatlapok leszállított áron Sándor (volt Kelet) hírlapirodában Arad. 10.143

TEASZONOR

„tartalomdus”

AZÉRT LEGOLCSÓBB ÉS EGYUTTALA LEGFINOMABB TEA HASZNÁLATBAN

SYLSKIN bunda, keveset használt, jutányosan eladó. Megtekinthető Arad, Strada Alexandri (Salacz-ucca) 7. II. em. délután 1-től, 4-ig. 10.146

Feltűnő olcsó árjegyzék:

Tenisz flanellek	35 lejtől feljebb
Divat flanellek 40 mintában	45 „ „
Eponge divat mintákban	75 „ „
Gyönyörű dubl flanellek	79 „ „
Szövetek férfi öltönyre 140 cm. széles	175 „ „
Gyapjú szövetek intézeti ruháknak	135 „ „
Velourok női kabáttra	275 „ 395 lejig
Női divatszövetek	85 „ 425 lejig
Covercoat kabát kelme tiszta gyapjú	295 lejtől feljebb
Double kelmek férfi kabáttra	395 „ „
Mintás Liberty kabát-bélszerek	79 „ „
Kockás saálkendők	140 „ „

és még sok itt fel nem sorolt cikk fel-tűnő olcsó árban

DEUTSCH

divatáruházában Arad, Str. Mătianu (Por-ráy-u.) 7. (Lukácsy-ház) 5617

Üzletek.

FÜSZER és élelmiszerüzlet eladó. Vétel esetén azonnal átvehető. — Értekezni ugyanott. Arad, Strada Russu Sirianu 8. (Aulich Lajos-ucca.) 6120

FŐTÉRI ÜZLETHELYISÉG átvételre kerestetik. Közvetítő díjaztatik. Cím az Aradi Közlöny kiadójában. 6134

Oszi és téli szövetudonságok feltűnő olcsó árakban ALTMANN divatáruházában, ARAD, Piața Avram Iancu (Szabadság-tér) 21. Rudolf Mosse 7028, 9016

MAIROVITZ-féle tűzifatelep, gőzvágó és aprító Arad,

Calea Radnei No. 55. :-: Telefon: telep iroda: 667., központi iroda: 399, 400.

Legolcsóbb napi áron mindennemű tűzifa ölenként felvágva és aprítva. :-: Rendelésre házhoz való szállítást prompt eszközünk!!

Nyomatott az Aradi Közlöny rotációs gépen. Kiadótulajdonos: Aradi nyomdavállalat